

STANDARDE PRIVIND MATERIALELE DE PREDARE ÎNVĂȚARE ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

STANDARDELE PRIVIND MATERIALELE DE PREDARE ÎNVĂȚARE ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE sunt realizate în cadrul PROGRAMULUI DE EDUCAȚIE TIMPURIE INCLUZIVĂ (PETI), program implementat de Ministerul Educației Cercetării și Tineretului prin Unitatea de Management al Proiectelor cu Finanțare externă. PETI face parte din PROIECTUL PENTRU INCLUZIUNE SOCIALĂ (PIS), cofinanțat de Banca Mondială și Guvernul României.

Argumentele privind necesitatea elaborării unui set de STANDARDE PRIVIND MATERIALELE DE PREDARE ÎNVĂȚARE ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE cuprind următoarele aspecte:

- În România, Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Preuniversitar (ARACIP) este instituția responsabilă cu acreditarea și evaluarea calității educației în instituțiile de învățământ preuniversitar pe baza unor proceduri și documente specifice. Cu toate acestea, documentele elaborate se referă la toate instituțiile de învățământ preuniversitar, indiferent de nivelul de învățământ (regăsindu-se laolaltă grădinițe, școli primare, gimnaziu, liceu – cu diferitele sale forme). Dată fiind specificitatea perioadei timpurii și caracteristicile deosebite ale predării și învățării în această etapă a vieții, s-a impus nevoia dezvoltării unor standarde specifice. De asemenea, dacă în privința calității programelor de educație timpurie constatăm existența *Standardelor de acreditare și evaluare periodică aprobate prin HG nr.21/2007*, cât și a *Standardelor de referință și indicatorii de performanță pentru evaluarea și asigurarea calității în învățământul preuniversitar*, în privința materialelor de predare/învățare nu există documente care să reglementeze existența și utilizarea acestora.
- Începând din 1.09.2008 a fost aprobat un nou *Curriculum pentru învățământ preșcolar (3 – 6/7 ani)* caracterizat prin următoarele note definitorii: centrarea procesului de educațional asupra copilului prin abordarea curriculumului din perspectiva dezvoltării globale, diversificarea experiențelor de învățare ale preșcolarului prin includerea activităților pe domenii experiențiale, alături de jocuri și activități alese completate de activități de dezvoltare personală precum rutinele și tranzițiile, amenajarea mediului educațional incluzând centre de activitate/interes, ca și structurarea curriculum-ului în jurul a 6 teme integratoare (*Cine sunt/suntem?, Când, cum și de ce se întâmplă? Cum este, a fost și va fi aici pe Pământ? Cum planificăm/organizăm o activitate?*

Cu ce și cum exprimăm ceea ce simțim? Ce și cum vreau să fiu?). Noul curriculum aduce în atenția educatorilor materiale noi, dar mai ales necesitatea valorificării materialelor existente în sala de grupă prin crearea unor oportunități de învățare prin utilizarea metodelor activ participative variate, complexe.

- Elaborarea în perioada recentă a unor documente de politică educațională privind educația timpurie (precum *Repere Fundamentale privind Dezvoltarea și Învățarea în perioada timpurie* - document în curs de validare, alături de noul Curriculum însoțit de *Ghidul de bune practice pentru educația timpurie*) aduce în atenție necesitatea de a corela aceste documente cu standardele care vizează aceeași perioadă de vârstă, care au drept rol îmbunătățirea calității serviciilor educaționale în perioada copilăriei timpurii, pentru a contribui la crearea unui sistem coerent de documente de politică educațională privind educația copilului de până la 7 ani.

Principiile care stau la baza elaborării STANDARDELOR PRIVIND MATERIALELE DE PREDARE ÎNVĂȚARE ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE au fundamentat și elaborarea actualului Curriculum preșcolar și cuprind :

- Abordarea holistă a dezvoltării copilului, cuprinzând dezvoltarea fizică și a sănătății, dezvoltarea limbajului și a comunicării, dezvoltarea cognitivă, dezvoltarea socioemoțională și a capacităților și atitudinilor în învățare.
- Educația centrată pe copil și pe dezvoltarea globală în contextual interacțiunii cu mediul.
- Respectarea și adecvarea la particularitățile de vârstă ale copilului.
- Promovarea incluziunii sociale.
- Centrarea pe nevoile familiilor în scopul creării unui parteneriat strâns cu familia, incluzând participarea părinților la organizarea și desfășurarea activităților.
- Valorificarea principiilor învățării autentice, semnificative.
- Respectarea coerenței și continuității curriculumului pentru educația timpurie pentru copiii cu vârsta cuprinsă în întreg intervalul de la naștere la 6/7 ani.
- Respectarea coerenței și continuității cu curriculumul pentru învățământul primar.

La aceste principii se adaugă câteva condiții de bază pentru elaborarea STANDARDELOR PRIVIND MATERIALELE DE PREDARE/ÎNVĂȚARE ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE și anume:

- Stimularea dezvoltării globale a copiilor în toate domeniile menționate în curriculumul pentru educația timpurie.

- Adecvarea la particularitățile de vârstă ale copiilor și la specificul învățării la copilul mic prin joc, explorare, experimentare și mișcare.
- Promovarea sănătății, securității și igienei copilului.
- Respectarea acurateții științifice din punct de vedere al conceperii și folosirii materialelor.
- Reflectarea conștientizării dimensiunii de gen.
- Reflectarea multiculturalității la nivelul grupei de copii.

Printre materialele consultate în elaborarea STANDARDELOR PRIVIND MATERIALELE DE PREDARE/ÎNVĂȚARE ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE se numără și:

- Standardele Europene care reglementează Siguranța Locurilor de Joacă pentru Copii instalarea, operarea, întreținerea, inspecția locurilor de joaca pentru copii. (standardele Europene SR EN 1176 si SR EN 1177)
  - Normativ de dotare minimală pentru învățământul preșcolar, MEC, București 2006
-

Domenii ale standardelor privind materialele de predare-învățare:

1. Stimularea dezvoltării globale a copilului

1.1. Dezvoltarea fizică, a sănătății și igienei

Standard:	Indicatori:
1.1.1. Folosirea materialelor pentru exersarea motricității grosiere	1.1.1.1. Spațiul interior al grădiniței cuprinde materiale și echipamente pentru exersarea unor deprinderi motrice de baza (mers, săritură, cățărare, târâre) precum: banca pentru mers în echilibru, saltele, spalieri, tunel/tub, scară multifuncțională, discuri pentru echilibrare, set pentru săritura în înălțime, inele, cilindre pentru mers, popice, jaloane.
	1.1.1.2. Spațiul exterior al grădiniței este amenajat în vederea exersării deprinderilor motrice de bază (alergare, săritură, mers, cățărare, târâre) prin intermediul echipamentelor precum: groapă de nisip, spalieri, tobogane, tunel, trambulină, șotron, coardă.
	1.1.1.3. Există amenajate spații în interior sau exterior pentru inițierea și practicarea unor jocuri sportive de echipă și exersarea unor deprinderi motrice specifice (aruncarea, prinderea): porți de fotbal, coș de baschet, balize, jocuri de aruncare la țintă.
	1.1.1.4. Copiii au la dispoziție obiecte pentru exersarea coordonării, aruncării, prinderii (mingi de dimensiuni variate sau discuri zburătoare – Frisbees).
	1.1.1.5. Spațiul grădiniței este amenajat cu culoare, trasee, în care copiii folosesc triciclete, biciclete, trotinete, indicatoare rutiere.
	1.1.1.6. Cadrele didactice și copiii au la dispoziție unelte adecvate pentru amenajarea, îngrijirea spațiului în aer liber al grădiniței: greblă, roabă, lopată pentru nisip, stropitoare.
1.1.2. Folosirea materialelor pentru exersarea motricității fine	1.1.2.1. Materialele educaționale puse la dispoziția copiilor promovează exersarea manualității și coordonării oculo motorie: juccării zornăitoare, turnuri de tip Montessori, puzzle cu mâner, puzzle simple, incastre, domino, jocuri tip mozaic, tangram, labirint cu bile, mărgelile pentru înșirare, figuri din șnur.
	1.1.2.2. Materialele educaționale puse la dispoziție pot fi utilizate pentru activități din domeniul experiențial estetic și creativ. Ele pot include: lut, plastilina, pastă de modelat, coca, faianță pentru pictură, sticlă, lemn, pietre, carton, hârtie , precum și instrumente de lucru specifice materialelor: cuțite speciale pentru sculptură în lut, daltă, pensule de diferite mărimi, grosimi, bureți pentru amprentare, ștampile.
1.1.3. Utilizarea materialelor în scopul dezvoltării senzorio-motorie	1.1.3.1. Dezvoltarea senzorio-motorie a copiilor este stimulată prin amenajarea în sala de grupă sau în spațiul din aer liber a unui centru de interes/activitate Nisip și apă utilizând o masă/cuvă pentru apă și/sau nisip.

Standard:	Indicatori:
	<p>1.1.3.2. Centrul pentru Nisip și apa pune la dispoziție o diversitate de materiale care stimulează senzorio-motor copiii, ca de pildă: seturi de jucării tradiționale pentru nisip (găleată, lopată, greblă, sită, forme), jucării plutitoare, pâlnii, forme de plastic pentru realizare de ștampile, ștampile din litere, pipete, pompe de apă, forme de tăiat biscuiți, căni și diferite vase, pahare gradate, figurine din plastic, seturi pentru baloane de săpun, cutii de la filmele foto, coloranți alimentari, capace de la recipiente de plastic, bețișoare de la înghețată, farfurii și tacâmuri de plastic, tăvițe pentru cuburi de gheață.</p> <p>1.1.3.3. Sunt puse la dispoziția copiilor materiale educaționale care stimulează auzul muzical de tipul: trianglu, muzicuță, tuburi de ritm, zurgălăi, cinele, castagnete, tobe, clopoței, tamburină, pianină, xilofon, maracas, fluiere care imită cântecele unor păsări, alături de jucării muzicale realizate de/cu copiii: sunători, recipienti cu semințe de diferite mărimi, umplute inegal.</p> <p>1.1.3.4. Jocurile și activitățile copiilor sunt însoțite zilnic de muzică, prin existența în sala de grupă a CD-urilor cu muzică populară (specifică diferitelor regiuni geografice sau diferitelor etnii) și cultă/clasică, colinde.</p> <p>1.1.3.5. Copiii dispun de materiale necesare în momentele de exerciții fizice zilnice, însoțite de jocuri de mișcare cu utilizarea de panglici, eșarfe.</p> <p>1.1.3.6. Pentru facilitarea experiențelor tactil kinestezice sunt puse la dispoziție: cărți cu pagini reprezentând texturi diferite (moale, aspru, lucios), materialelor precum: bumbac, lână, poliester, mătase, aluminiu, plastic, metal, folosirea discurilor perceptibile sau a mingilor perceptibile.</p>
<p>1.1.4. Utilizarea materialelor pentru promovarea sănătății, nutriției, igienei și îngrijirii personale</p>	<p>1.1.4.1. Cadrele didactice pun la dispoziția copiilor o varietate de materiale educaționale și cărți pentru a consolida informațiile și practicile sănătoase (cărți despre sănătate, jucării specifice gătitului pentru Centrul Colțul căsuței/Joc de rol, piramida alimentelor).</p> <p>1.1.4.2. În cadrul activităților din domeniul experiențial Om și Societate, copiii desfășoară activități de gătit respectând regulile de igienă, utilizând ingrediente naturale, folosind procedee de preparare acceptate drept sănătoase.</p> <p>1.1.4.3. Afișe privind regulile de igienă și îngrijire personală sunt expuse în sala de grupă/grădiniță atât pentru adulți cât și pentru copii (ilustrate).</p> <p>1.1.4.4. Cadrele didactice utilizează materiale care încorporează informații (semne, simboluri) cu impact asupra sănătății și securității personale în activitățile curente (folosirea centurii de siguranță, simboluri precum "Pericol de electrocutare", respectarea semnificației culorilor semaforului).</p>

1.2. Dezvoltarea limbajului și comunicării

Standard:	Indicatori:
1.2.1. Utilizarea materialelor în scopul înțelegerii semnificației limbajului	1.2.1.1. În sala de grupă există un centru numit Bibliotecă cu materiale specifice .
	1.2.1.2. Centrului Bibliotecă este dotat cu materiale specifice: cărți, instrumente de scris, planșe, jocuri pentru dezvoltarea vorbirii, casetofon, computer, reportofon, televizor, casete audio (cu povești), DVD-uri, CD-uri .
	1.2.1.3. În centrul Bibliotecă există o varietate de cărți adecvate vârstei preșcolare: cărți de povești, cărți de poezii, cărți de povestiri, cărți cu povestiri istorice, cărți de ghicitori, proverbe, zicători, cărți cu datini de sărbători, ziare/reviste pentru copii, scrisori/felicități/invitații, seturi de planșe cu povești .
	1.2.1.4. Copiii au la dispoziție jocuri de tip Spune ce nu se potrivește, Opoziții, Spune ce instrumente folosesc, jetoane privind ordinea cronologică a diferitelor acțiuni, jocuri lotto: Înainte-După .
	1.2.1.5. Copiii au la dispoziție jocuri cu jetoane reprezentând întâmplări ilustrate din fabule și/sau povești .
1.2.2. Utilizarea materialelor în scopul exersării capacității de comunicare	1.2.2.1. În sala de grupă există, iar copiii sunt încurajați să folosească recuzita pentru mini-dramatizări, pentru jocuri de rol pornind de la textul unei povești, poezii.
	1.2.2.2. Împreună cu copiii, cadrele didactice stabilesc și afișează regulile unei comunicări eficiente (ex: Vorbim folosind propoziții complete, Ne ajustăm tonul vocii, Ne controlăm limbajul corpului....).
1.2.3. Utilizarea materialelor în scopul dezvoltării capacității de discriminare fonetică; asocierea sunet-literă	1.2.3.1. Cadrele didactice utilizează o gamă largă de materiale demonstrative pentru dezvoltarea capacității de discriminare fonetică a copiilor: alfabetar, planșe cu litere, alfabet în imagini, dicționar pentru copii, vocabular în imagini, tablă magnetică pentru educatoare/copii .
	1.2.3.2. Copiii au la dispoziție jocuri cu jetoane de tip: Să măsurăm cuvintele/propozițiile/Să căutăm sunetul .
1.2.4. Utilizarea materialelor în scopul dezvoltării capacității de exprimare corectă din punct de vedere gramatical.	1.2.4.1. Copiii au la dispoziție materiale/jocuri pentru stabilirea relațiilor spațiale și a direcției, jocuri pentru adecvarea adjectivelor, jocuri cu jetoane pentru stabilirea antonimelor, jocuri cu jetoane cu substantive la nr. singular/plural.
1.2.5. Utilizarea materialelor în scopul dezvoltării progresive a vocabularului.	1.2.5.1. Copiii au la dispoziție jetoane cu întâmplări ilustrate de tip: Ce imagine urmează, Cum rezolvăm problema, Ce se poate întâmpla mai departe și jetoanele reprezentând clase de obiecte (animale, plante, anotimpuri) prin jocuri de tip Ce nu se potrivește? Ce se găsește în interior?
1.2.6. Utilizarea materialelor în scopul extinderii interesului pentru carte și citit	1.2.6.1. Cadrul didactic are la dispoziție cărți cu poze, cărți mari, cărți cu text predictibil și repetitiv , adecvate vârstei preșcolare pentru a le citi zilnic copiilor.

Standard:	Indicatori:
	12.6.2. În spațiul Bibliotecii sunt materiale care încurajază cititul: cărți adecvate nivelului de începător, reviste pentru copii, alfabetul în imagini, cataloage de produse, litere din diverse materiale (de plastic, magnetice) șabloane pentru trasat litere fără ajutor, alfabetare, portretele scriitorilor cunoscuți în literatura pentru copii.
	1.2.6.3. În spațiul Bibliotecii există pernuțe, covor, un șezlong care permit o atmosferă plăcută și comodă.
1.2.7. Utilizarea materialelor în scopul conștientizării mesajului vorbit/scris pentru scopuri variate.	1.2.7.1. În clasă există materiale scrise (simboluri, imagini, cuvinte) care conțin mesaje de tipul: stop, intrare, ieșire, spital, grădiniță, școală, stație de autobuzul, metrou.
	1.2.7.2. Copiii au la dispoziție jetoane cu numele lor pentru identificarea spațiilor și a obiectelor personale.
	1.2.7.3. Cadrele didactice dispun de materiale care ilustrează poeziile, regulile, aspecte ale întâlnirii de dimineață pentru a le afișa în funcție de particularitățile de vârstă ale copiilor.
1.2.8. Utilizarea materialelor pentru încurajarea utilizării unor modalități diferite de comunicare grafică	1.2.8.1. În sala de grupă există materiale care permit: completarea ritmică a jurnalului grupei, încurajarea copiilor să dicteze poveștile inventate, încurajarea copiilor să elaboreze cărți individuale sau în grupuri, ilustrarea rețetelor realizate în grupă.
	1.2.8.2. Copiii dispun de o gamă variată de instrumente de scris (creioane negre, pixuri, creioane cerate, markere, carioca, creta, ștampile de cauciuc, computer) și variate suporturi de scris (hârtie, carton, tablă pentru cretă, lemn) în toate zonele clasei.

1.3.Dezvoltarea cognitivă

Standard:	Indicatori:
1.3.1. Utilizarea materialelor în scopul observării, analizei, comparării și evaluării experiențelor, acțiunilor, și evenimentelor traversate.	1.3.1.1. În clasă există imagini cu rutinele unei zilei (program al zilei ilustrat). Copiii au la dispoziție jocuri de ordonare a momentelor zilei și activităților specifice.
1.3.2. Utilizarea materialelor în vederea însușirii și utilizării de către copii a numerelor și numerației.	1.3.2.1. Materialele existente în sala de grupă promovează explorarea numerelor și a numerației prin modalități adecvate vârstei copiilor prin existența materialului distributiv pentru asocierea numărului cu cantitatea, imagini ale cifrelor, cifre din diverse materiale, utilizarea materialului distributiv pentru crearea de șiruri numerice (obiecte de dimensiuni mici), existența cărților și a puzzle-urilor cu numere.

Standard:	Indicatori:
	1.3.2.2. Copiii au la dispoziție materiale pentru însușirea operațiilor matematice de adunare și scădere cu o unitate: numărători, scară numerică, tablă magnetică, cifre magnetice, panou cu buzunare pentru scara numerică, jocuri cu jetoane sau cifre, semne matematice pentru ilustrarea operațiilor matematice, (-, +, ≤, ≥), degete numărătoare.
1.3.3. Utilizarea materialelor în vederea însușirii și utilizării de către copii a cunoștințelor și abilităților de operare cu mărimi, forme, greutate, înălțimi, lungimi, volume, timp.	<p>1.3.3.1. În sala de grupă copiii au acces la materiale reprezentând forme și corpuri geometrice, precum: trusă cu forme geometrice (cerc, pătrat, triunghi, dreptunghi, diferențiate pe baza criteriilor mărime/grosime/culoare) și corpuri geometrice (sferă, cub, piramidă).</p> <p>1.3.3.2. Cadrele didactice pun la dispoziția copiilor instrumentele de măsură standard și non standard pentru măsurarea materialelor din interiorul și din afara spațiului clasei: cub unitate, riglă, ruletă, pahar, cântar, materiale de la masa de Nisip și apă.</p> <p>1.3.3.3. Sala de grupă este dotată cu ceas, clepsidră.</p>
1.3.4. Utilizarea materialelor în vederea însușirii de către copiii a operațiilor de sortare, seriere, ordonare, grupare, comparare, compunere și descompunere	<p>1.3.4.1. În Centrul de Științe sunt la dispoziția copiilor obiecte diverse pentru sortare, seriere, ordonare, clasificare, comparare, realizare de patternuri/modele.: mărgele, boabe...</p> <p>1.3.4.2. Centrul de Științe este dotat cu materiale distributive în scopul alcătuirii de grupe de obiecte de același fel (1-3 obiecte până la 4 ani sau 1-5 obiecte după 4 ani)</p> <p>1.3.4.3. În sala de grupă există material concret pentru clasificarea obiectelor după:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mărime (mic, mijlociu, mare) - Culoare (2,3 culori) - Lungime (lung, scurt) - Grosime (gros, subțire) <p>1.3.4.4. În sala de grupă există material concret pentru diferențierea obiectelor după:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Formă (3 – 5 dimensiuni) - Mărime (3 – 5 dimensiuni) - Culoare (3 – 5 culori) - Lungime (3 – 5 dimensiuni) - Lățime (3 – 5 dimensiuni)
1.3.5. Utilizarea materialelor pentru explorarea mediului înconjurător și a lumii vii și nevii (prin observare, manipulare de obiecte).	<p>1.3.5.1. Copiii au acces la materiale informative pentru știință de tipul: enciclopedii, ghiduri, atlase, hărți, mulaje (prin care copiii află despre lumea vie, își îmbogățesc vocabularul și află despre fenomene ale naturii).</p> <p>1.3.5.2. Copiii au la dispoziție în spațiul clasei instrumente de observare precum: lupa, pahare cu lupă, termometru, microscop, busolă.</p> <p>1.3.5.3. Copiii au la dispoziție în spațiul clasei truse pentru demonstrarea proprietăților corpurilor solide, lichide, gazoase.</p>

Standard:	Indicatori:
	1.3.5.4. În sala de grupă există materiale pentru investigarea mediului fizic: colecții de frunze diferite, roci, scoici, conuri, pietre, tipuri de sol, materiale diferite
	1.3.5.5. Cadrele didactice pun la dispoziția copiilor hărți (Harta fizică a lumii, Harta fizică a României, Harta localității, Harta vecinătăților, Glob Pământesc) precum și albume, fotografii cu imagini reprezentative, filme didactice despre zonele discutate sau softuri educaționale pentru vârsta preșcolară.
1.3.6. Utilizarea materialelor pentru explorarea caracteristicilor ale lumii vii.	1.3.6.1. Pentru studiul Omului – Corpul Omenesc, sala de grupă dispune de: atlas despre corpul omenesc, jetoane și jocuri cu organele de simț.
	1.3.6.2. Sala de grupă dispune de: planșele cu imagini ale viețuitoarelor (păsări în diferite medii de viață, animale în diferite medii de viață) și a mulaje de animale , corespunzătoare unor medii de viață diferite (ex. animale domestice, animale sălbatice, animale din junglă, animale polare) sau animalele cu puiul lor, insectar, diorame cu medii de viață.
	1.3.6.3. Copiii au la dispoziție planșe și jetoane reprezentând imagini ale plantelor (plante – flori, plante – fructe, plante – legume, planșe cu părțile componente ale plantei), ierbar.
	1.3.6.4. Cadrele didactice pun la dispoziția copiilor planșe care ilustrează circuitul apei în natură.
	1.3.6.5. Copiii au la dispoziție planșe despre cele 4 anotimpuri, planșe cu fenomene ale naturii: vânt, briză, viscol, ploaie, ninsoare, îngheț, grindină, fulger, furtună, trăsnet, tunet, a puzze-urilor care ilustrează anotimpurile, sau jocuri lotto de tip “Vremea anotimpurilor” sau a jocului “Anotimpuri și tipuri de îmbrăcăminte”.
1.3.7. Utilizarea materialelor pentru observarea și descrierea caracteristicilor Pământului și Spațiului.	1.3.7.1. Copiii au la dispoziție planșe reprezentând elemente ale spațiului cosmic, vehicule cosmice/spațiale sau machetele planetelor , pentru descoperirea elementelor spațiului cosmic.
	1.3.7.2. Copiii au acces la filme didactice, diafilme, diapozitive sau emisiuni de tip Animal Planet, Discovery.
1.3.8. Utilizarea materialelor pentru conștientizarea responsabilității omului față de mediul înconjurător	1.3.8.1. În sala de clasă există containere speciale pentru sortarea materialelor în vederea reciclării lor (hârtie separat de plastic, etc.).
	1.3.8.2. Copiii au la dispoziție planșe cu activitățile oamenilor de-a lungul timpului, evoluția omului, vestimentația și ocupații de-a lungul istoriei, planșe cu invenții și inventatori.

1.4. Dezvoltarea social-emoțională

Standard:	Indicatori:
1.4.1. Utilizarea materialelor pentru dezvoltarea abilităților de interacțiune pozitivă cu copiii de vârstă apropiată	1.4.1.1. Există un număr suficient de materiale educaționale în centrele de interes/activitate pentru ca mai mulți copii să le poată folosi în același timp.

Standard:	Indicatori:
	1.4.1.2. La grupele mici (copii de 3-4 ani) există jucării de același fel în 2,3 exemplare.
1.4.2. Utilizarea materialelor pentru acceptarea și respectarea diversității	1.4.2.1. Sala de clasă dispune de materiale care reflectă multiculturalitatea: cărți în limbile materne ale copiilor din grupă, diferite colecții de păpuși imagini cu copii din întreaga lume, jocuri de puzzle sau de cărți despre portul tradițional în diferite țări/regiuni ale globului, înregistrări cu diferite limbi/cântece, imagini cu oameni de diferite rase, vârste, culturi, gen, dizabilități fizice.
	1.4.2.2. Centrul Bibliotecă include Convenția privind Drepturile Copilului.
1.4.3. Utilizarea materialelor pentru constituirea comunității de învățare	1.4.3.1. În sala de grupă sunt afișate regulile grupei.
	1.4.3.2. În sala de grupă este afișat panoul responsabilităților.
	1.4.3.3. În sala de grupă sunt utilizate planșe pe teme de educație civică, comportamentală (construirea unui comportament prosocial).
1.4.4. Utilizarea materialelor pentru valorizarea unicității copilului.	1.4.4.1. În sala de grupă există un spațiu special destinat copiilor înscriși și unde se regăsesc imagini și informații despre fiecare copil (tabel cu imaginea copiilor și zilele lor de naștere, imaginea sau numele și preferințe, interese....).
	1.4.4.2. Sala de grupă este dotată cu oglină (incasabilă).
	1.4.4.3. În sala de grupă sunt afișate materiale de tip: grafice, imagini pentru a conștientiza și valoriza trăsături și caracteristici individuale ale copiilor.
1.4.5. Utilizarea materialelor pentru recunoașterea și exprimarea adecvată a unei varietăți de emoții și sentimente.	1.4.5.1. Copiii au la dispoziție jocuri pentru exersarea exprimării sentimentelor, de tip: Schimb mimica, Sentimente ilustrate, Expresiile feței, Întâmplări ilustrate: senzații și sentimente.

1.5. Dezvoltarea atitudinilor și capacităților în învățare

Standard:	Indicatori:
1.5.1. Diversitatea, gradul de complexitate și calitatea materialelor încurajează persistența copilului în realizarea sarcinii	1.5.1.1. În sala de clasă se asigură materiale prin care copiii practică însușirea unor deprinderi precum: încheiat/descheiat nasturi, utilizat fermoar, legat șireturi, prin intermediul unor materiale cu grade diferite de dificultate, adecvat vârstei copiilor.

2. Asigurarea securității și sănătății copilului

Standard:	Indicatori:
2.1. Sala de grupă este amenajată cu mobilier și echipamente pentru evitarea pericolelor și păstrarea sănătății	2.1.1. Mobilierul din sala de grupă este adecvat dimensiunii preșcolariilor. 2.1.2. Mobilierul de lemn din sala de grupă este bine șlefuit. 2.1.3. Colțurile, muchiile mobilierului sunt rotunjite sau acoperite cu bandă de cauciuc.

Standard:	Indicatori:
<i>copiilor</i>	<p>2.1.4. Centrele de interes/activitate sunt plasate în sala de grupă astfel încât copiii pot fi permanent supravegheați.</p> <p>2.1.5. Centrele de interes/activitate sunt plasate în sala de grupă astfel încât copiii nu își pot prinde mâinile, degetele, picioarele în diferite locuri strâmte.</p>
<i>2.2. Materialele din centrele de activitate respectă normele de sănătate și siguranță</i>	<p>2.2.1. Jucăriile de lemn din sala de grupă sunt bine șlefuite, fără părți ascuțite și adecvate vârstei copiilor.</p> <p>2.2.2. Jucăriile din sala de grupă sunt ușor de curățat, prin ștergere sau spălare, sau pot fi dezinfectate.</p> <p>2.2.3. Instrumentele de scris și cele pentru pictura sunt netoxice. Foarfecile se folosește sub supravegherea adulților.</p> <p>2.2.4. În sala de grupă obiectele cu un diametru mai mic de 3 cm. nu sunt la dispoziția copiilor; aceștia le folosesc în grupuri mici, supravegheați de adulți.</p> <p>2.2.5. În sala de grupă nu există jucării, animale împiaiate sau păpuși cu părți detașabile sau care s-ar putea rupe ușor.</p>
<i>2.3. Materialele și echipamentele de curte îndeplinesc normele de siguranță la locul de joacă pentru copii preșcolari</i>	<p>2.3.1. Suprafața locului de joacă este din fibră, lemn, nisip, pietriș, cauciuc sintetic. Suprafața este curățată de resturi de pietriș, rădăcini, pietre. Suprafața este uscată, nu există zone umede, alunecoase.</p> <p>2.3.2. Întregul echipament de la locul de joacă este adecvat vârstei copiilor. Aparatele de joacă și spațiile pentru antepreșcolari sunt diferite de cele pentru preșcolari. Întregul echipament de la locul de joacă este fără margini ascuțite sau proeminențe ce pot zgâria, tăia copilul în cazul în care acesta cade sau pot agăța articolele de îmbrăcăminte în jurul gâtului (cârlige de tip S, goluri între componente). Spatiile de joacă nu include secțiuni în formă de V deschise cu un unghi mai mic de 60 de grade (risc de agățare sau de a rămâne suspendat). Întregul echipament de la locul de joacă este intact, fără componente lipsă, fără semne de deteriorare sau slăbire a rezistenței.</p> <p>2.3.3. Toboganele pentru copiii de până la 3 ani au 1 m. înălțime. Pentru preșcolarii mari toboganele cu înălțimea maxima de cădere este de 3 m. Suprafețele de atenuare a impactului trebuie să acopere 1,5 m în jurul echipamentului. Toboganele au o înclinare care nu depășește 30°, pentru a asigura viteza adecvată de alunecare. Platforma toboganului este la fel de largă precum planul înclinat. Toboganul este dotat cu bară de susținere pentru spațiul în care copilul se pregătește să alunece.</p> <p>2.3.4. Leagănele montate dispun de o zonă de aterizare de două ori mai mare decât înălțimea cârligului leagănelui (în față și spate) Sunt folosite leagănele cu spătar. Pentru antepreșcolari și preșcolarii mici scaunul leagănelui este de tip coș, în care corpul copilului este susținut din toate părțile. Scaunele leagănelor sunt confecționate din materiale ușoare ce ajută la amortizarea loviturilor (cauciuc, plastic).</p>

Standard:	Indicatori:
	<p>2.3.5. Echipamentul de cățărare este prevăzut cu un spațiu minim de cădere de 1,80 m din material care amortizează căzăturile (pietriș de grădină, cauciuc presat, nisip, rumeguș). Scările echipamentului de cățărare sunt suficient de largi, confecționate astfel încât să permită o cățărare și o coborâre ușoară.</p> <p>Echipamentul de cățărare este prevăzut cu mânere și bare de cățărare de dimensiuni adecvate echipamentului. Treptele pentru echipamente sunt plasate la distanțe adecvate unele de altele (10 – 20 cm.)</p>
	<p>2.3.6. Centrul de Nisip și apă pentru copiii de până la 3 ani se compune din nisipar cu margini de lemn de 20 -25 cm înălțime.</p> <p>În cazul în care există un bazin de apă, aceasta este de mică adâncime și împrejmuit pentru a preveni accidentele prin înec.</p>
	<p>2.3.7. Sunt afișate reguli clare, simple pentru asigurarea securității copiilor în spațiul în aer liber de către personalul grădiniței.</p>

3. Respectarea diversității culturale și promovarea incluziunii sociale

Standard:	Indicatori:
3.1. Materialele din sala de grupă reflectă cultura din care provin copiii	<p>3.1.1. În Centrul Bibliotecă se găsesc cărți care reflectă identitatea, limba maternă, cultura din care provin copiii.</p> <p>3.1.2. În sala de grupă sunt afișate imagini ale grupurilor etnice din care provin copiii.</p>
3.2. Materialele din sala de grupă elimina discriminarea de gen a copiilor	<p>3.2.1. În sala de grupă există la dispoziția copiilor materiale și echipamente care încurajează copiii să experimenteze roluri diverse: costume pentru joc de rol pentru interpretarea diferitelor meserii sau activități casnice atât de către fete cât și de către băieți, bebeluș băiat/fetiță.</p>

4. Corelarea cu finalitățile formulate în Curriculumul pentru educație timpurie

Standard:	Indicatori:
4.1. Utilizarea materialelor în vederea dezvoltării globale a copiilor	<p>4.1.1. Copiilor li se permite accesul la și folosirea materialelor din sala de grupă. Materialele și jucăriile sunt aranjate pe rafturi joase astfel încât copiii să aibă ușor acces la ele.</p> <p>4.1.2. În sala de grupă sunt utilizate planșe pe teme de educație sanitară, educație ecologică, educație rutieră.</p>